

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 26.04.1971, sp. zn. 4 Tz 11/71, ECLI:CZ:NS:1971:4.TZ.11.1971.1

Číslo: 66/1971

Právní věta: Pro posouzení, zda při naplnění znaků přečinu proti socialistickému soužití podle § 9 odst. 1 písm. a) zák. č. 150/1969 Sb. je splněn i jeho materiální znak, tj. odpovídající stupeň nebezpečnosti činu pro společnost (§ 1 odst. 2 téhož zákona), je nezbytné seznámit se také s obsahem spisu týkajícího se dřívějšího postižení nebo odsouzení, která zakládají zpětnost jako formální znak tohoto přečinu.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 26.04.1971

Spisová značka: 4 Tz 11/71

Číslo rozhodnutí: 66

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Nebezpečnost činu pro společnost, Přečin proti socialistickému soužití, Recidiva, Zpětnost

Předpisy: 150/1969 Sb. § 9 odst. 1 písm. a

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 66/1971 sb. rozh.

Pro posouzení, zda při naplnění znaků přečinu proti socialistickému soužití podle § 9 odst. 1 písm. a) zák. č. 150/1969 Sb. je splněn i jeho materiální znak, tj. odpovídající stupeň nebezpečnosti činu pro společnost (§ 1 odst. 2 téhož zákona), je nezbytné seznámit se také s obsahem spisu týkajícího se dřívějšího postižení nebo odsouzení, která zakládají zpětnost jako formální znak tohoto přečinu.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 26. 4. 1971 sp. zn. [4 Tz 11/71.](#))

Rozsudkem okresního soudu v Mostě ze dne 28. 10. 1970 sp. zn. 2 Ta 387/70 byl obviněný L. K. uznán vinným přečinem proti socialistickému soužití podle § 9 odst. 1 písm. a) zák. č. 150/1969 Sb. proto, že dne 8. 6. 1970 ve večerních hodinách v podnapilém stavu hrubými a vulgárními výroky napadl A. B. a B. O. a dokonce A. B. vyhrožoval zabitím, ačkoliv byl v roce 1969 pro podobné jednání již potrestán komisí ochrany veřejného pořádku MNV v D. J. Za to mu byl uložen podle § 9 písm. a) zák. č. 150/1969 Sb., za použití § 43 odst. 1, § 44 odst. 1, 3 tr. zák. trest nápravného opatření v trvání 4 měsíců s 15 % srážkou z odměny mu náležející ve prospěch státu a beze změny zaměstnání. Současně mu bylo podle § 72 odst. 4 tr. zák. uloženo též ambulantní protialkoholní léčení. Rozsudek

nabyl právní moci již u soudu prvního stupně dnem

13. 11. 1970.

Proti tomuto rozsudku podal ministr spravedlnosti ČSR ve lhůtě uvedené v § 272 tr. ř. stížnost pro porušení zákona, a to proti výroku o trestu. V ní v podstatě vytýká, že okresní soud, který jinak správně zjistil skutkový stav a čin obviněného, správně jej posoudil i po právní stránce, pochybil při uložení trestu. Poukazuje v té souvislosti na několikere dřívější odsouzení obviněného, na špatnou zprávu o jeho pověsti z místa bydliště, vytýká pak soudu zejména, že si neopatřil trestní spisy předchozích jeho odsouzení v rozsahu potřebném k posouzení, jakým druhem trestu může být splněn u obviněného účel trestu.

Ministr spravedlnosti navrhl, aby vytýkané vady a nedostatky napadeného rozsudku byly napraveny postupem podle § 268 odst. 2, § 269 odst. 2 a § 270 odst. 1 tr. ř.

Prokurátor Generální prokuratury ČSR při veřejném zasedání navrhl, aby byl zrušen především výrok o vině žalovaným přečinem, protože i v tomto směru je dokazování neúplné.

Nejvyšší soud ČSR napadený rozsudek zrušil v celém rozsahu a věc vrátil okresnímu soudu v Mostě, aby ji znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Skutková zjištění okresního soudu v tom směru, že obviněný kritického dne použil vůči A. B. hrubé nadávky s výhrůžkou, se opírají o výpovědi svědkyň B., O. a R.; obviněný také přiznal, že svědkyni B. nadával, připustil i to, že v rozčilení jí mohl vyhrožovat. Popřel, že by podobných nadávek a hrubých výrazů použil vůči O., popř. R.

Okresní soud sice v odůvodnění napadeného rozsudku poukázal na to, že obviněný byl – mimo několikere potrestání soudem – postižen komisí pro ochranu veřejného pořádku pro přestupek, nehodnotil však toto jeho postižení (z z 18. 12. 1969) ani ve smyslu dovětku § 9 odst. 1 zák. č. 150/1969 Sb. (tj. ve smyslu formálního znaku žalovaného přečinu), ani z hlediska materiální podmínky uvedené v § 1 odst. 2 téhož zákona.

Ohledně tohoto postižení je ve spise založen ověřený opis rozhodnutí komise veřejného pořádku MNV v D. J. ze dne 29. 12. 1969 č. j. 51/69. Tento důkaz tedy prokazuje splnění uvedeného formálního znaku ve smyslu cit. dovětku § 9 odst. 1 zák. o přečinech. Avšak pro posouzení materiální podmínky ve smyslu § 1 odst. 2 téhož zákona takový důkaz nemůže stačit. Z odůvodnění tohoto rozhodnutí MNV není např. vůbec patrné, proč obviněný pokřikoval v podnapilosti na jiné občany, jak došlo k vyvolání šarvátky a jaké vůbec výroky vůči jiným občanům kritického dne (tj. 29. 6. 1969) použil. Má-li soud posoudit, zda při naplnění všech znaků přečinu proti socialistickému soužití podle § 9 odst. 1 písm. a) zák. č. 150/1969 Sb. je splněna i jeho materiální podmínka (§ 1 odst. 2 téhož zákona), tj. odpovídající stupeň společenské nebezpečnosti, je nezbytné se podrobněji seznámit také s celým obsahem spisu týkajícího se dřívějšího postižení nebo odsouzení, od něhož se právě zpětnost jako formální znak tohoto přečinu odvozuje.

Neúplnost dokazování je i v tom, že okresní soud blíže neobjasnil, za jakých okolností došlo ještě v r. 1969 k dalšímu postižení obviněného pro provinění a přestupek, jak se uvádí ve zprávě MNV v D. J. z 23. 6. 1970. I tyto důkazy, kdyby byly opatřeny, mohly přispět k bližšímu seznámení se s poměry v domě, kde obviněný a svědkyně bydlí, popř. k hodnocení, jakou mírou se uvedení obyvatelé domu na nesrovnalostech podílejí. Opatření těchto bližších podkladů bylo nutné rovněž k hodnocení osoby obviněného, především při posuzování stupně společenské nebezpečnosti spáchaného činu.

Konečně závažná neúplnost dokazování spočívá v neproověření obhajoby obviněného, že svými výroky zejména vůči svědkyni B. reagoval na stejně hrubé urážky, kterých se B. měla dopustit týž den vůči jeho 13leté dceři. Ani tento důkaz nebyl proveden a soud se spokojil s výpovědí svědkyně B., která to popřela; v případě, že obhajoba obviněného by byla v tomto směru potvrzena, mohlo by to ovlivnit hodnocení pohnutky obviněného jinak, než jak ji okresní soud dosud hodnotil.

Proto došlo napadeným rozsudkem okresního soudu k porušení zákona v ustanovení § 2 odst. 5 tr. ř. především ve výroku o vině obviněného.

Naznačené dokazování a jeho výsledky budou mít význam i pro správnou volbu druhu a výše trestu, bude-li obviněný znovu uznán vinným žalovaným přečinem. Bez nich a bez seznámení se s potřebnými trestními spisy dřívějších odsouzení obviněného (zejména pro činy obdobné povahy) a bez náležitého zhodnocení osoby obviněného i ve světle těchto důkazů nelze stanovit druh a výši trestu, aby jím byl splněn účel trestu.